

Lyf og byltuhætta

Lyfjaflokkur	Heildaráhættuflokkur	Dæmi um lyf	Áhrif á áhættu
Sykursýkislyf	Meðaláhætta	Mismunandi milli flokka	Flest sykursýkislyf geta valdið of lágum blóðsykri - sem getur aukið líkur á byltuhættu.
Róandi lyf	Mikil hætta	Lorazepam, Temazepam, Nitrazepam	Syfja, hægir á viðbrögðum, skert jafnvægi.
	Getur valdið hættu eitt og sér	enda á -epam	
Róandi þunglyndislyf	Mikil hætta	Amitriptyline, Nortriptyline	Réttstöðuþrýstingsfall, syfja, hæg viðbrögð.
	Getur valdið hættu eitt og sér		
Mónóamín oxidasa hemlar	Mikil hætta	Moclobemide	Alvarlegt réttstöðuþrýstingsfall.
	Getur valdið hættu eitt og sér		
Geðrofslyf	Mikil hætta	Haloperidol, Chlorpromazine, Olanzapine	Réttstöðuþrýstingsfall, hæg viðbrögð, minnkað jafnvægi.
	Getur valdið hættu eitt og sér		
Sértækir serótónín endurupptökuhemlar (SSRI) og serótónín og noradrenalín endurupptökuhemlar SNRI)	Meðaláhætta	Fluoxetine, Sertaline, Paroxetine, Venlafaxine, Duloxetine	Aukin hætta á byltum með beinbrotum, réttstöðuþrýstingsfall, hægláttur, skert svefngæði.
	Getur valdið byltum í samsetningu með öðrum lyfjum		
Ópíóíðar	Mikil hætta	Codeine, Morphine, Tramadol	Sefar, hægir á viðbrögðum, truflar jafnvægið, óráð.
	Getur valdið hættu eitt og sér		
Flogaveikilyf	Mikil hætta	Phenytoin, Carbamazepine, Phenobarbitone	Róandi, hreyfihömlun, hæg viðbrögð. Mismunandi eftir tegundum.
Parkinson - Dópamínörvandi	Mikil hætta	Roprinerole, Pramipexole	Óráð, réttstöðulágþrýstingur.
Parkinson - MAO-B hemlar	Mikil hætta	Selegiline	Réttstöðuþrýstingsfall (erfitt að meta vegna mikillar byltuhættu vegna Parkinson-sjúkdóms).
Vöðvaslakandi	Meðaláhætta	Baclofen	Minni vöðvaspenna, róandi.
Lyf við tíðum þvaglátum og þvagleka	Mögulegur orsakavaldur	Tolterodine, Solifenacin	Þekkt MTK einkenni .

Source: Psychotropic Drugs and Falls Risk: Darowski A. Dwight J. Reynolds J. Medicines and Falls in Hospital:

Guidance Sheet available from <https://www.rcplondon.ac.uk/sites/default/files/documents/medicines-and-falls2.pdf>

Lyf og byltuhætta

Lyfjaflokkur	Heildaráhættuflokkur	Dæmi um lyf	Áhrif á áhættu
Alfa- viðtakablokkarar	Mikil hættu	Doxasozin, Tamsulosin	Alvarlegt réttstöðuprýstingsfall, þvagteppa.
Alfa-2-viðtaka örvar	Mikil hættu	Clonidine (undanþága)	Alvarlegt réttstöðuprýstingsfall, róandi.
Tíazíð þvagræsilyf	Mikil hættu	Hydrochlorothiazid	Máttleysi vegna lágs kalíums, blóðnatríumlækkunar, réttstöðuprýstingsfalls.
Kröftug þvagræsilyf	Meðaláhættu	Furosemide	Vökvaskortur, lágþrýstingur, lágt kalíum og natríum.
ACE-hemlar	Mikil hættu	Enalapril, Ramipril – enda á „pril“	Treysta á útskilnað frá nýrum og uppsöfnun getur valdið nýrnabilun, ofþornun.
Angíótensínviðtakablokkar (ARB)	Meðaláhættu	Losartan, enda á – “tan“	Lágþrýstingur (minni einkenni en ACE-hemlar).
Beta blokkarar	Mikil hættu	Atenolol, Propranolol, Sotalol	Hægsláttur, lágþrýstingur, vasovagal heilkenni.
Antianginals/hjartalyf	Mikil hættu	Glyceryl Trinitrate (GTN), Isosorbide Mononitrate	Skyndilegur lágþrýstingur.
Kalsíumgangablokkar	Meðaláhættu	Amlodipine, Felodipine, Diltiazem, Verapamil	Lágþrýstingur, hægsláttur.
Önnur hjartsláttarlyf	Meðaláhættu	Digoxin, Flecainide, Amiodarone	Hægsláttur, hjartsláttartruflanir.
Asetýlkólínesterasahemlar (vegna ábendingar: heilabilun)	Mögulegur orsakavaldur	Rivastigmine, Donepezil, galantamine	Hægsláttur, yfirlið.

Source: Drugs Acting on the heart and Circulation: Darowski A. Dwight J. Reynolds J. Medicines and Falls in Hospital: Guidance Sheet available from <https://www.rcplondon.ac.uk/sites/default/files/documents/medicines-and-falls2.pdf>